

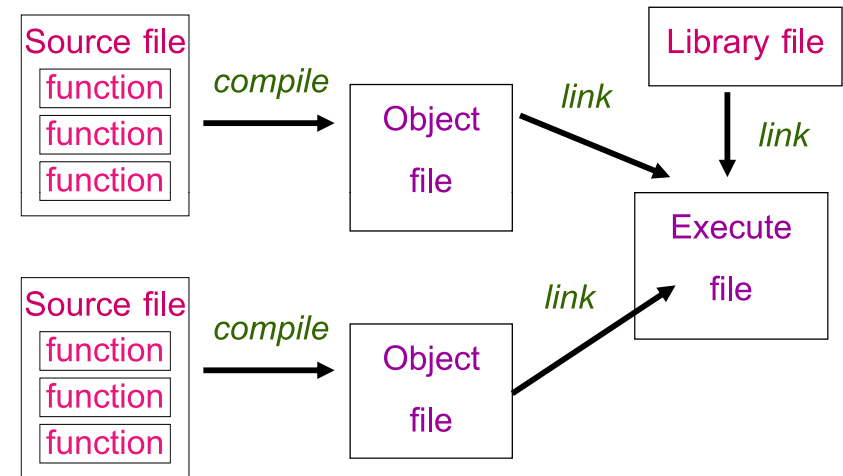
Computer Programming II การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์2 LECTURE#7 ฟังก์ชัน (Function)

อ.สถิตย์ ประสมพันธ์

ภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

KMUTNB

ขั้นตอนการสร้างโปรแกรมด้วยภาษา C

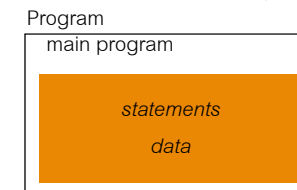

ฟังก์ชันคืออะไร

- ฟังก์ชัน(function) คือ ส่วนของโปรแกรมที่ทำงานเสร็จสิ้นภายในตัวเอง มีลักษณะเหมือนกับโปรแกรมน้อยๆ ที่รวมอยู่ในโปรแกรมหลักอีกทีหนึ่ง
- ใช้หลักการแบ่งแยกและรวม(*Divide and Conquer*)
 - แบ่งการทำงานออกเป็นส่วนเล็กๆ ที่ทำงานเสร็จสมบูรณ์ในตัว
 - มีการทดสอบและแก้ไขส่วนเล็กๆ นี้
 - ประกอบส่วนเล็กๆ นี้ ขึ้นมาเป็นโปรแกรมขนาดใหญ่ที่สมบูรณ์ในขั้นตอนสุดท้าย

Unstructured Programming

รูปแบบ : โปรแกรมเขียนเรียงไปเรื่อยๆตามลำดับการประมวลผล

ข้อเสีย : เมื่อโปรแกรมเริ่มมีขนาดใหญ่ ทำให้ยากต่อการดูแลหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเช่น

- การหาจุดผิดพลาด ทำได้ยากขึ้น
- เกิดการใช้ตัวแปรซ้ำซ้อนได้ง่ายขึ้น

Unstructured Programming

```
#include <stdio.h>
main()
{
    int first, second, third;
    printf("\n F(X) = 3X + 10 if X > 0\n");
    printf("\n F(X) = 10 if X = 0\n");
    printf("\n Enter 3 values\n");
    scanf("%d %d %d", &first, &second, &third);
    if (first > 0)
        printf("F(%d) is %d\n", first, 3*first + 10);
    else
        printf("F(%d) is 10\n", first);
    if (second > 0)
        printf("F(%d) is %d\n", second, 3*second + 10);
    else
        printf("F(%d) is 10\n", second);
    if (third > 0)
        printf("F(%d) is %d\n", third, 3*third + 10);
    else
        printf("F(%d) is 10\n", third);
}
```

Code program ขี้ซ้ำซ้อน

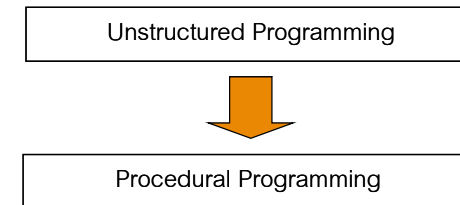
จำนวน first

จำนวน second

จำนวน third

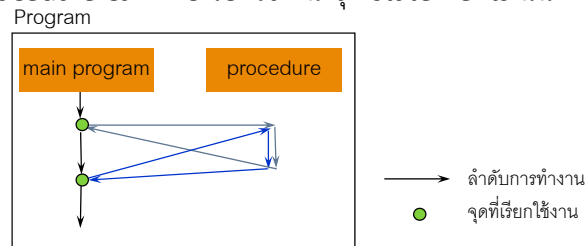
เหตุผลของการใช้ฟังก์ชัน

โปรแกรมเริ่มซับซ้อนมีขนาดใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของโปรแกรม

Procedural Programming

รูปแบบ : ชุด statements สามารถรวมไว้ในที่ที่หนึ่งแยกจากส่วนของ main
และมีการใช้ procedure call เพื่อเรียกใช้งาน ชุด statements นั้น

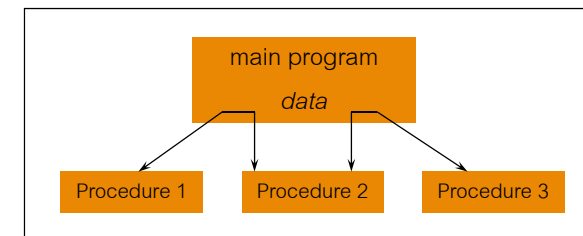

ข้อดี :

- มีการซ่อนรายละเอียดซับซ้อนไว้ใน Procedure ทำให้โปรแกรมหลักง่ายในการทำความเข้าใจ
- ลดความซ้ำซ้อนของส่วนโปรแกรมที่เหมือนกันไว้ใน Procedure เดียวกัน
- การหาข้อผิดพลาดของโปรแกรมง่ายขึ้น โดยแยกหาระหว่างส่วน main กับ procedures ใดๆ

Procedural Programming

การทำงานของ main เรียกใช้งาน procedure โดยอาจมีการส่งค่าให้กับการเรียกแต่ละครั้ง เรา
อาจมองได้ว่า main เป็นตัวประสานงานระหว่างหลายๆ procedures และเป็นส่วนคอย
ควบคุมข้อมูลหลัก

สรุป Procedural Programming มีหนึ่งโปรแกรมหลักที่ประกอบไปด้วยส่วนย่อยๆ เรียกว่า
procedures หรือฟังก์ชัน

Procedural Programming

```
#include <stdio.h>
void get_Fx(int x);
main()
{
    int first, second, third;
    printf("\n F(X) = 3X + 10 if X > 0\n");
    printf("\n F(X) = 10 if X = 0\n");
    printf("\n Enter 3 values\n");
    scanf("%d %d %d", &first, &second, &third);
    get_Fx(first);
    get_Fx(second);
    get_Fx(third);
}
```

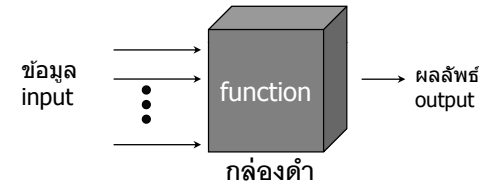
```
void get_Fx(int x)
{
    if (x > 0)
        printf("F(%d) is %d\n", x, (3*x) + 10);
    else
        printf("F(%d) is 10\n", x);
}
```

- รวมการทำงานแบบเดียวกันไว้ด้วยกัน
- เปลี่ยนแปลงตัวแปร x ในการเรียกใช้งานแต่ละครั้ง

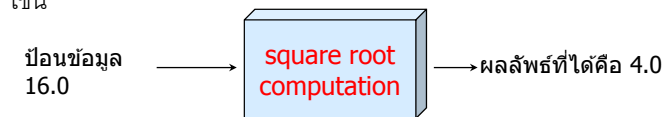
ฟังก์ชันในภาษา C

ฟังก์ชัน หรือ Procedure คือ

- ชุดของ statements ที่ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง และมีชื่อเรียก
- ส่วนอื่นของโปรแกรมสามารถเรียกใช้งานฟังก์ชันได้

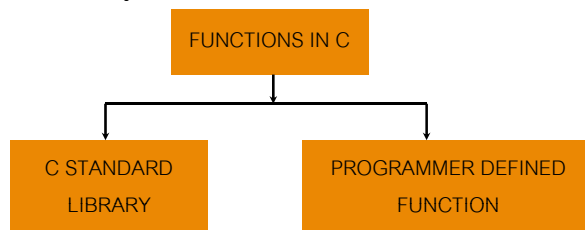

เช่น

ฟังก์ชันในภาษา C

- โปรแกรมภาษา C ประกอบไปด้วยหนึ่งฟังก์ชัน (main) หรือมากกว่า
- แต่ละฟังก์ชันประกอบไปด้วยหนึ่ง statement หรือมากกว่า
- ภาษา C แบ่งฟังก์ชันเป็น 2 แบบ
 - ฟังก์ชันมาตรฐานใน C
 - ฟังก์ชันที่สร้างโดยผู้เขียนโปรแกรม

ฟังก์ชันมาตรฐานใน C (C Standard Library)

- ฟังก์ชันที่ผู้ผลิต C compiler เป็นผู้เขียนขึ้น โดยเก็บไว้ใน C library
- ประกอบด้วยฟังก์ชันเกี่ยวกับ
 - disk I/O (input/output), standard I/O ex. printf(), scanf(), ...
 - string manipulation ex. strlen(), strcpy(), ...
 - mathematics ex. sqrt(), sin(), cos(), ...
- สามารถเรียกใช้งานได้เลย แต่ต้องมีการ include header file ที่นิยามฟังก์ชันนั้นๆไว้ เช่น
 - จะใช้ printf(), scanf() ต้องเขียน `#include <stdio.h>`
 - จะใช้ sqrt(), sin(), cos() ต้องเขียน `#include <math.h>`

ฟังก์ชันมาตรฐานทางคณิตศาสตร์

- ถ้าต้องการใช้ฟังก์ชันมาตรฐานทางคณิตศาสตร์จะต้องนำเข้า Standard Library Files 2ไฟล์ คือ
 - math.h และ stdlib.h
- ฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ เป็นฟังก์ชันที่ใช้ทางการคำนวณทางคณิตศาสตร์ ปกติอยู่ใน math.h ผลลัพธ์ ที่ได้จากฟังก์ชันกลุ่มนี้เป็นข้อมูลประเภท double ดังนั้นตัวแปรที่ใช้จึงเป็นพวกที่มีชนิดเป็น double

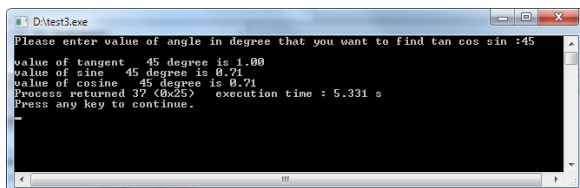
ฟังก์ชันมาตรฐานทางคณิตศาสตร์

ชื่อฟังก์ชัน	หน้าที่
sin(x)	ใช้คำนวณหาค่าของ sine โดย x มีค่าของมุมในหน่วย เรเดียน
cos(x)	ใช้หาค่า cosine โดย x มีหน่วยเป็นเรเดียน(radian)
tan(x)	ใช้หาค่า tangent โดย x มีหน่วยเป็นเรเดียน(radian)
sqrt(x)	ใช้หาค่ารากที่สองของ x โดย x เป็นตัวเลขหรือตัวแปรที่ไม่ติดลบ
exp(x)	ใช้หาค่า e^x โดย e มีค่าประมาณ 2.718282
pow(x,y)	ใช้หาค่า x^y
log(x)	ใช้หาค่า log ฐาน e เรียกว่า natural logarithm โดย x เป็นตัวเลขหรือตัวแปรที่ไม่ติดลบ
log10(x)	ใช้หาค่า log ฐาน 10 โดย x เป็นตัวเลขหรือตัวแปรที่ไม่ติดลบ
ceil(x)	ใช้ในการปัดเศษทศนิยมของ x เมื่อ x เป็นเลขทศนิยม
floor(x)	ใช้ในการตัดเศษทศนิยมของ x ทั้งเมื่อ x เป็นเลขทศนิยม
fabs(x)	ใช้ในการหาค่าสัมบูรณ์ของค่าคงที่หรือตัวแปรที่มีทศนิยม โดยเป็นบวกหรือลบก็ได้

ฟังก์ชันมาตรฐานทางคณิตศาสตร์

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
main()
{
    float deg , angle, pi = 3.141592654;

    printf("Please enter value of angle in degree that you want to find tan cos sin :");
    scanf("%f",&deg);
    angle = deg * pi / 180;
    printf("\nvalue of tangent %4.0f degree is %4.2f ",deg,tan(angle));
    printf("\nvalue of sine %4.0f degree is %4.2f ",deg,sin(angle));
    printf("\nvalue of cosine %4.0f degree is %4.2f ",deg,cos(angle));
}
```


ฟังก์ชันมาตรฐานทางคณิตศาสตร์

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
main()
{
    double x = 10.0, y = 2.0 ,z = 16.0,a = 2.718282,
        b = -2.718282 , m=1.0;

    printf("\npow\(\x,y\) = %4.2f when x=10.0 y=2.0", pow(x,y));
    printf("\nsqrt\(\z\) = %4.2f when z=16.0", sqrt(z));
    printf("\nexp\(\m\) = %4.6f when m=1.0", exp(m));
    printf("\nlog\(\a\) = %4.2f when a=2.718282", log(a));
    printf("\nlog10\(\x\) = %4.2f when x=10.0", log10(x));
    printf("\nceil\(\a\) = %4.2f when a=2.718282", ceil(a));
    printf("\nceil\(\b\) = %4.2f when b=-2.718282", ceil(b));
    printf("\nfloor\(\a\) = %4.2f when a=2.718282", floor(a));
    printf("\nfloor\(\b\) = %4.2f when b=-2.718282", floor(b));
    printf("\nfabs\(\a\) = %4.6f when a=2.718282", fabs(a));
    printf("\nfabs\(\b\) = %4.6f when b=-2.718282", fabs(b));
}
```

ฟังก์ชันมาตรฐานทางคณิตศาสตร์

```

D:\test3.exe
pow(x,y) = 100.00 when x=10.0 y=2.0
sqrt(z) = 4.00 when z=16.0
exp(m) = 2.718282 when m=1.0
log(a) = 1.00 when a=2.718282
log10(x) = 1.00 when x=10.0
ceil(a) = 3.00 when a=2.718282
ceil(b) = -2.00 when b=-2.718282
floor(a) = 2.00 when a=2.718282
floor(b) = -3.00 when b=-2.718282
fabs(a) = 2.718282 when a=2.718282
fabs(b) = 2.718282 when b=-2.718282
Process returned 36 (0x24)   execution time : 0.050 s
Press any key to continue.
    
```

ฟังก์ชันที่จัดการเกี่ยวกับตัวอักษร(character functions) #include <ctype.h>

ชื่อฟังก์ชัน	หน้าที่
isalnum(char)	ตรวจสอบว่าข้อมูลในตัวแปร เป็นตัวอักษรหรือตัวเลขหรือไม่
isalpha(char)	ตรวจสอบว่าข้อมูลในตัวแปร เป็นตัวอักษรหรือไม่
isdigit(char)	ตรวจสอบว่าข้อมูลในตัวแปรฟังก์ชัน เป็นตัวเลขหรือไม่
islower(char)	ตรวจสอบว่าตัวอักษรในตัวแปร char เป็นตัวพิมพ์เล็กหรือไม่
isupper(char)	ตรวจสอบว่าตัวอักษรในตัวแปร char เป็นตัวพิมพ์ใหญ่หรือไม่
tolower(char)	เปลี่ยนตัวพิมพ์ใหญ่ที่เก็บอยู่ในตัวแปรให้เป็นตัวพิมพ์เล็ก
toupper(char)	เปลี่ยนตัวพิมพ์เล็กที่เก็บอยู่ในตัวแปรให้เป็นตัวพิมพ์ใหญ่
isspace(char)	ตรวจสอบว่าข้อมูลในตัวแปร char เป็น whitespace หรือไม่ whitespace ได้แก่ space ,tab ,vertical tab ,formfeed ,carriage return ,newline
isxdigit(char)	ตรวจสอบว่าข้อมูลในตัวแปร char เป็น เลขฐานสิบหก (คือ 0-9 , A-F , a - f) หรือไม่

ฟังก์ชันที่จัดการเกี่ยวกับตัวอักษร(character functions)

ชื่อฟังก์ชัน	หน้าที่
gotoxy(x,y);	อยู่ใน conio.h ใช้สั่งให้เคอร์เซอร์เคลื่อนที่ไปตามตำแหน่งที่ระบุ โดย x คือ ตำแหน่งของสครีนบนจอภาพ ส่วน y คือตำแหน่งแถวบนจอภาพนับจากบนลงล่าง
clrscr();	เป็นฟังก์ชันอยู่ใน conio.h ใช้ลบข้อความตั้งแต่ตำแหน่งที่เคอร์เซอร์อยู่ไปจนจบบรรทัด
delkey();	อยู่ใน conio.h ใช้ลบข้อความทั้งบรรทัดที่เคอร์เซอร์อยู่ไปจนจบบรรทัดและเลื่อนข้อความในบรรทัดล่างขึ้นมา
inskey();	เป็นฟังก์ชันอยู่ใน conio.h ใช้แทรกบรรทัดว่าง 1 บรรทัดใต้บรรทัดที่เคอร์เซอร์อยู่
system("dos command");	เป็นฟังก์ชันอยู่ใน stdlib.h ใช้เรียกคำสั่งของ dos ขึ้นมาทำงาน เช่นคำสั่ง cls dir date time
abort();	ฟังก์ชันที่อยู่ใน <stdlib.h> ใช้ยกเลิกการทำงานของโปรแกรมทันทีไม่ว่าจะทำงานสำเร็จหรือไม่ และมีข้อความ Abnormal program termination แสดงทางจอภาพ
abs(x);	ฟังก์ชันที่อยู่ใน <stdlib.h> ใช้หาค่าสัมบูรณ์ของ x โดย x ต้องเป็นจำนวนเต็ม
labs(x);	ฟังก์ชันที่อยู่ใน <stdlib.h> ใช้หาค่าสัมบูรณ์ของ x โดย x ต้องเป็น long int
atoi(s);	ฟังก์ชันที่อยู่ใน <stdlib.h> ใช้เปลี่ยนข้อความให้เป็นเลขจำนวนเต็ม
atol(s);	ฟังก์ชันที่อยู่ใน <stdlib.h> ใช้เปลี่ยนข้อความให้เป็น long integer
atof(s);	ฟังก์ชันที่อยู่ใน <stdlib.h> ใช้เปลี่ยนข้อความให้เป็น floating point

ฟังก์ชันที่จัดการเกี่ยวกับตัวอักษร(character functions)

```

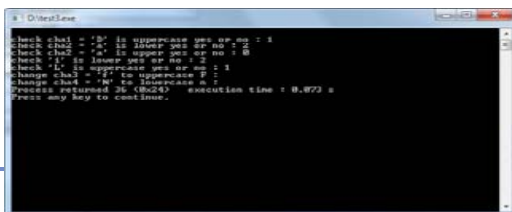
#include <stdio.h>
#include <ctype.h>
main()
{
    char ch1 = 'B', ch2 = '3', ch3 = '&';
    printf("\n %d is return value of isdigit\\(ch1\\) of %c ", isdigit(ch1), ch1);
    printf("\n %d is return value of isdigit\\(ch2\\) of %c ", isdigit(ch2), ch2);
    printf("\n %d is return value of isalpha\\(ch3\\) of %c ", isalpha(ch3), ch3);
    printf("\n %d is return value of isalpha\\(A\\) of %c ", isalpha('A'), 'A');
    printf("\n %d is return value of isalpha\\(0\\) of %c ", isalpha('0'), '0');
    printf("\n %d is return value of isalpha\\(S\\) of %c ", isalpha('S'), 'S');
    printf("\n %d is return value of isalnum\\(ch1\\) of %c ", isalnum(ch1), ch1);
    printf("\n %d is return value of isalnum\\(ch2\\) of %c ", isalnum(ch2), ch2);
    printf("\n %d is return value of isalnum\\(ch3\\) of %c ", isalnum(ch3), ch3);
    printf("\n %d is return value of isalnum\\(A\\) of %c ", isalnum('A'), 'A');
    printf("\n %d is return value of isalnum\\(0\\) of %c ", isalnum('0'), '0');
    printf("\n %d is return value of isalnum\\(S\\) of %c ", isalnum('S'), 'S');
}
    
```

```

C:\Users\user> g++ test3.cpp
C:\Users\user> .\test3.exe
\n 1 is return value of isdigit\\(B\\) of B
\n 1 is return value of isdigit\\(3\\) of 3
\n 0 is return value of isalpha\\(&\\) of &
\n 0 is return value of isalpha\\(A\\) of A
\n 0 is return value of isalpha\\(0\\) of 0
\n 0 is return value of isalpha\\(S\\) of S
\n 1 is return value of isalnum\\(B\\) of B
\n 1 is return value of isalnum\\(3\\) of 3
\n 0 is return value of isalnum\\(&\\) of &
\n 1 is return value of isalnum\\(A\\) of A
\n 1 is return value of isalnum\\(0\\) of 0
\n 0 is return value of isalnum\\(S\\) of S
Press any key to continue.
    
```

ฟังก์ชันที่จัดการเกี่ยวกับตัวอักษร(character functions)

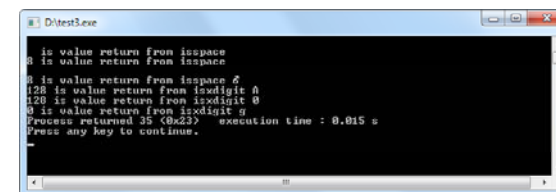
```
#include <stdio.h>
#include <ctype.h>
main()
{
    char cha1 = 'D', cha2 = 'a', cha3 = 'f', cha4 = 'N';
    printf("\ncheck cha1 = 'D' is uppercase yes or no : %d ",isupper(cha1));
    printf("\ncheck cha2 = 'a' is lower yes or no : %d ",islower(cha2));
    printf("\ncheck cha2 = 'a' is upper yes or no : %d ",isupper(cha2));
    printf("\ncheck 'i' is lower yes or no : %d ",islower('i'));
    printf("\ncheck 'L' is uppercase yes or no : %d ",isupper('L'));
    printf("\nchange cha3 = 'f' to uppercase %c : ", toupper(cha3));
    printf("\nchange cha4 = 'N' to lowercase %c : ", tolower(cha4));
}
```


21

ฟังก์ชันที่จัดการเกี่ยวกับตัวอักษร(character functions)

```
#include <stdio.h>
#include <ctype.h>
main()
{
    char cha1 = '\r', cha2 = '\n', cha3 = '\v', cha4 = 'A';
    printf("\n%d is value return from isspace %c ", isspace(cha1), cha1);
    printf("\n%d is value return from isspace %c ", isspace(cha2), cha2);
    printf("\n%d is value return from isspace %c ", isspace(cha3), cha3);
    printf("\n%d is value return from isxdigit %c ", isxdigit(cha4), cha4);
    printf("\n%d is value return from isxdigit %c ", isxdigit('0'), '0');
    printf("\n%d is value return from isxdigit %c ", isxdigit('g'), 'g');
}
```

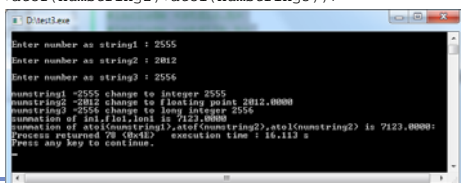

Computer Programming II

22

ฟังก์ชันที่จัดการเกี่ยวกับตัวอักษร(character functions)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
main()
{
    char numstring1[10], numstring2[10], numstring3[10];
    int in1;
    float flol;
    long lon1;
    printf("\nEnter number as string1 : ");
    scanf("%s", numstring1);
    printf("\nEnter number as string2 : ");
    scanf("%s", numstring2);
    printf("\nEnter number as string3 : ");
    scanf("%s", numstring3);
    in1 = atoi(numstring1); flol = atof(numstring2); lon1 = atol(numstring3);
    printf("\nnumstring1 = %s change to integer %d ", numstring1, in1);
    printf("\nnumstring2 = %s change to floating point %4.4f ", numstring2, flol);
    printf("\nnumstring3 = %s change to long integer %d ", numstring3, lon1);
    printf("\nsumation of in1, flol, lon1 is %6.4f ", in1 + flol + lon1);
    printf("\nsumation of atoi(numstring1), atof(numstring2), atol(numstring3) is %6.4f:", atoi(numstring1) + atof(numstring2) + atol(numstring3));
}
```


Computer Programming II

23

การใช้งานฟังก์ชันมาตรฐานใน C

โปรแกรมหาค่ารากที่สอง โดยใช้ฟังก์ชัน sqrt() ใน math.h

ต้นแบบ(prototype): **double sqrt(double num)**

ให้ค่า $\sqrt{\text{num}}$

```
#include <stdio.h>
```

```
#include <math.h>
```

```
int main()
```

```
{    printf("%.2f\n", sqrt(16.0));
```

```
    printf("%.2f\n", sqrt(sqrt(16.0)));
```

```
}
```

4.00

2.00

การใช้งานฟังก์ชันมาตรฐานใน C

โปรแกรมแสดง 10 ยกกำลัง 1 ถึง 5 โดยเรียกใช้ฟังก์ชัน pow() ใน math.h

ต้นแบบ double pow(double base, double exp);

ให้ค่า base^{exp}

```
#include <stdio.h>
#include <math.h>
int main()
{
    double x=10.0, y =1.0;

    do {
        printf("%.2f\n", pow(x,y));
        y++;
    } while (y < 6);
}
```

10.00
100.00
1000.00
10000.00
100000.00

หารากที่ 2 => ยกกำลัง 0.5

หารากที่ 5 => ยกกำลัง ?

สร้างฟังก์ชันด้วยตนเอง

การสร้างฟังก์ชันมี 2 ส่วนคือ

1. ต้นแบบฟังก์ชัน (function prototype)
2. นิยามฟังก์ชัน (function definition)

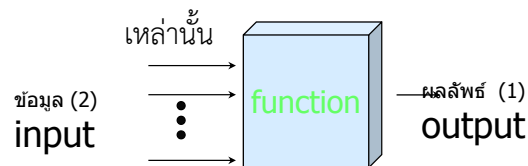
ต้นแบบฟังก์ชันจะมีหรือไม่ ขึ้นกับตำแหน่งที่เราานิยามฟังก์ชันในโปรแกรม

- ถ้าฟังก์ชันนิยามก่อน main (in-line function) ไม่จำเป็นต้องมีต้นแบบฟังก์ชัน
- ถ้าฟังก์ชันนิยามหลัง main จำเป็นต้องมีการประกาศต้นแบบฟังก์ชันก่อนฟังก์ชัน main

Function prototype

ต้นแบบของฟังก์ชันเป็นตัวบอกให้คอมไพเลอร์รู้ถึง:

1. ชนิดข้อมูลที่จะส่งค่ากลับ (1)
2. จำนวนพารามิเตอร์ที่ฟังก์ชันต้องการ (2)
3. ชนิดของพารามิเตอร์แต่ละตัว รวมทั้งลำดับของพารามิเตอร์

Note เป็นไปได้ที่ฟังก์ชันจะไม่มีการส่งค่ากลับ และไม่ต้องการข้อมูล input

Function prototype

- รูปแบบ

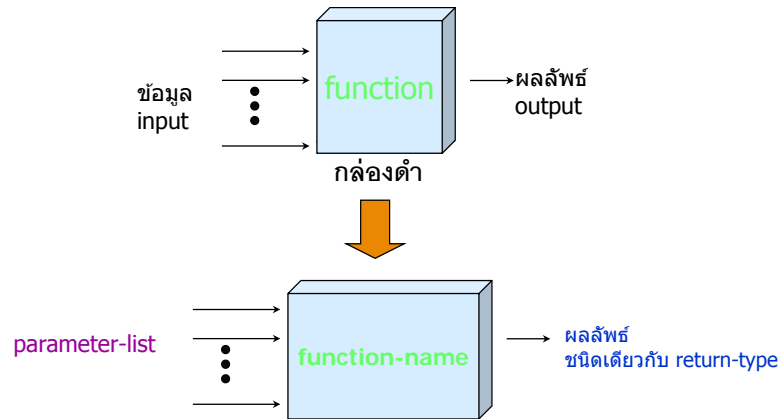
return-type **function-name** (**parameter-list**) ;

- **return-type** หรือชนิดข้อมูลที่จะส่งค่ากลับได้แก่ void, int, double, char, ...
- **function-name** ชื่อของฟังก์ชัน
- **parameter-list** จำนวนพารามิเตอร์ที่ฟังก์ชันต้องการ
 - แต่ละพารามิเตอร์ประกอบด้วย ชนิดตัวแปรและชื่อตัวแปร
 - แต่ละพารามิเตอร์แยกด้วยเครื่องหมาย “ , ”

ตัวอย่าง **int** add (**int** a, **int** b) ;

Function prototype

- เทียบกับตอนเป็นกล่องดำ

นิยามฟังก์ชัน (function definition)

- นิยามฟังก์ชันเป็นการเขียนรายละเอียดการทำงานของฟังก์ชันนั้นๆ
- ประกอบด้วยส่วนของ header และ algorithm
 - header จะมีการเขียนเหมือน ต้นแบบฟังก์ชัน แต่ไม่มี ;
 - algorithm เขียนอยู่ภายใน { }
- รูปแบบ

```
return-type function-name (parameter-list)
{
    รายละเอียดการทำงาน
}
```

ถ้า return-type ไม่ใช่ void ต้องมีการส่งค่ากลับโดยใช้คำสั่ง return ตามด้วยค่าที่จะส่งกลับ

นิยามฟังก์ชัน (function definition)

- ตัวอย่างฟังก์ชันที่มี return
- ```
int add (int a, int b)
{
 int result;
 result = a+b;
 return result;
}
```
- ตัวอย่างฟังก์ชันที่ไม่มี return
- ```
void checkresult (int result)
{
    if(result < 0)
        printf("result is negative");
    if(result == 0)
        printf("result is zero");
    if(result > 0)
        printf("result is positive")
}
```

ชื่อต่างๆเกี่ยวกับฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
int square(int x);
int main()
{
    int a=2,b;
    b = square(a);
    printf("b = %d \n",b);
    return 0;
}
```

ต้นแบบฟังก์ชัน
function prototype

อาทิวเมนต์

เรียกใช้งานฟังก์ชัน
call function

พารามิเตอร์

```
int square(int x)
{
    int y;
    y = x*x;
    return y;
}
```

นิยามฟังก์ชัน
function definition

รูปแบบของฟังก์ชัน

int , char , float , double ฯลฯ

ชนิดข้อมูลที่คืนค่า ชื่อฟังก์ชัน (การประกาศตัวแปร)

```
{
    การประกาศตัวแปรภายในฟังก์ชัน;
    คำสั่ง;
    return (ค่าข้อมูลที่ต้องการส่งค่ากลับ);
}
```

รูปแบบของฟังก์ชัน

```
void ชื่อฟังก์ชัน ( การประกาศตัวแปร )
{
    การประกาศตัวแปรภายในฟังก์ชัน;
    คำสั่ง;
}
```

ตัวอย่างการสร้างฟังก์ชัน

- โปรแกรมเพื่อบวกเลขสองจำนวนที่รับจากผู้ใ้ และแสดงผลการคำนวณ

สามารถแบ่งการทำงานเป็นงานย่อยได้ดังนี้

- 1.รับข้อมูล 2 จำนวนจากผู้ใ้
- 2.บวกเลข 2 จำนวนแล้วเก็บผลลัพธ์
- 3.แสดงผลลัพธ์ของการทำงาน

ตัวอย่างการสร้างฟังก์ชัน

จะได้ว่าโปรแกรมประกอบด้วยฟังก์ชัน 4 ฟังก์ชันคือ

ฟังก์ชันหลัก

ฟังก์ชันการรับข้อมูล

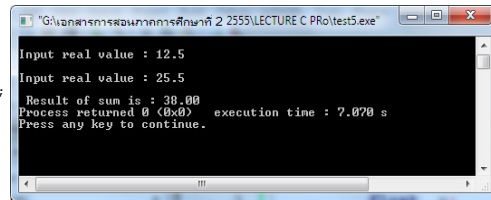
ฟังก์ชันในการบวกเลข

ฟังก์ชันแสดงผลลัพธ์

ตัวอย่างการสร้างฟังก์ชัน

แสดงการทำงานของโปรแกรมการบวกเลขจำนวนจริง 2 จำนวนที่รับจากผู้ใช้งาน

```
#include <stdio.h>
float InputDouble ( ) {
    float x;
    printf ( "\nInput real value : " );
    scanf ( "%f", &x );
    return x ;
}
float SumDouble ( float x, float y ) {
    return x + y ;
}
void PrintOut ( float x ) {
    printf ( "\n Result of sum is : %.2f", x );
}
int main ( ) {
    float a1, a2, sumVal;
    a1 = InputDouble ( );
    fflush(stdin);
    a2 = InputDouble ( );
    sumVal = SumDouble ( a1, a2 );
    PrintOut ( sumVal );
    return 0;
}
```


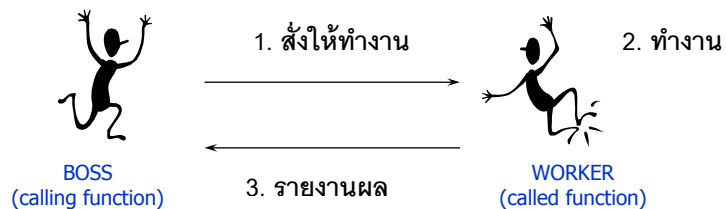
การเรียกใช้ฟังก์ชัน

การเรียกใช้ฟังก์ชันที่มีการคืนค่า จะใช้รูปแบบดังต่อไปนี้

ค่าที่รับ = ฟังก์ชัน (อาร์กิวเมนต์)

ค่าที่ถูกคืนมาจากการทำงานของฟังก์ชัน

เรียกใช้งานฟังก์ชันได้อย่างไร

BOSS อาจเป็นโปรแกรม main หรือเป็นฟังก์ชันอื่น

WORKER คือฟังก์ชันที่ถูกเรียกใช้งาน

ฟังก์ชันแบ่งตามการรับส่งข้อมูล

แบบที่ 1 - ฟังก์ชันที่ไม่รับผ่านค่า และไม่ส่งผ่านค่ากลับ

```
void func1();
```

แบบที่ 2 - ฟังก์ชันที่มีการรับผ่านค่า แต่ไม่ส่งผ่านค่ากลับ

```
void func2(int a);
```

แบบที่ 3 - ฟังก์ชันที่มีการรับผ่านค่า และส่งผ่านค่ากลับ

```
int func3(int a);
```

แบบที่ 4 - ฟังก์ชันที่ไม่รับผ่านค่า แต่มีการส่งผ่านค่ากลับ

```
int func4();
```

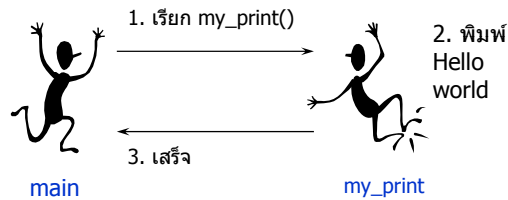
ฟังก์ชันแบ่งตามการรับส่งข้อมูล

- ฟังก์ชันที่ไม่รับผ่านค่า และไม่ส่งผ่านค่ากลับ

```
#include <stdio.h>
void my_print();

void main()
{
    my_print();
}

void my_print()
{
    printf("Hello world");
}
```


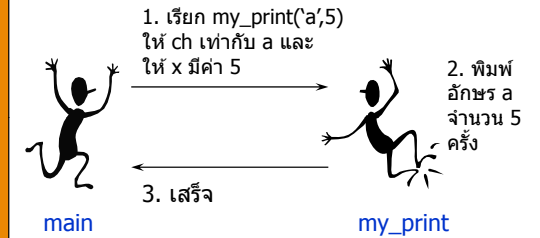
ฟังก์ชันแบ่งตามการรับส่งข้อมูล

- ฟังก์ชันที่มีการรับผ่านค่า แต่ไม่ส่งผ่านค่ากลับ

```
#include <stdio.h>
void my_print(char ch, int x);

void main()
{
    my_print('a', 5);
}

void my_print(char ch, int x)
{
    while (x > 0)
    {
        printf("%c", ch);
        x--;
    }
}
```


Note :

ฟังก์ชันต้องการพารามิเตอร์ 2 ตัว ตอนเรียกใช้งานต้องให้อาภิเวเมนต์ให้ถูกต้องตามจำนวนและชนิดที่ต้องการ

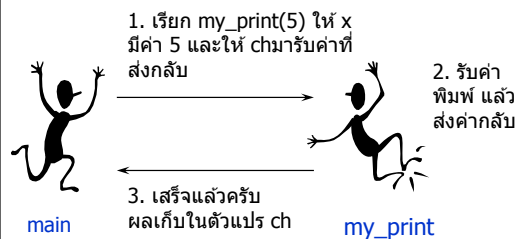
ฟังก์ชันแบ่งตามการรับส่งข้อมูล

- ฟังก์ชันที่มีการรับผ่านค่า และส่งผ่านค่ากลับ

```
#include <stdio.h>
char my_print(int x);

void main()
{
    char ch;
    ch = my_print(5);
    printf("%c", ch);
}

char my_print(int x)
{
    char lch;
    scanf("%c", &lch);
    while (x > 0)
    {
        printf("%c", lch);
        x--;
    }
    return lch;
}
```


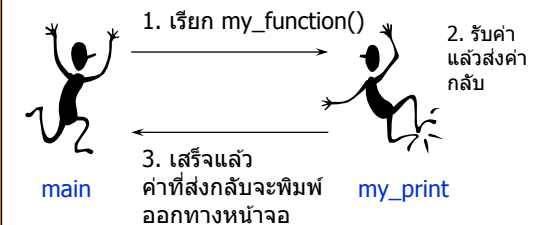
ฟังก์ชันแบ่งตามการรับส่งข้อมูล

- ฟังก์ชันที่ไม่รับผ่านค่า แต่มีการส่งผ่านค่ากลับ

```
#include <stdio.h>
int my_function();

void main()
{
    printf("%d", my_function());
}

int my_function()
{
    int a;
    scanf("%d", &a);
    return a*5;
}
```


การส่งค่าพารามิเตอร์ (Parameter Passing)

-การส่งโดยค่า Pass by Value

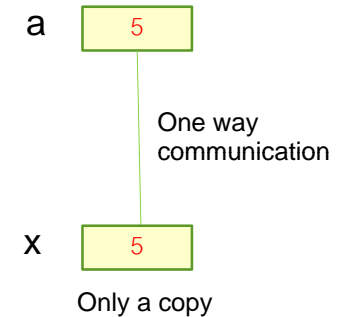
- เป็นการส่งค่าพารามิเตอร์จากโปรแกรมที่เรียกไปยังโปรแกรมย่อยเพียงด้านเดียว ไม่มีการส่งค่ากลับ
 - ค่าที่ส่งไปยังจะถูกคัดลอกไปไว้ที่หน่วยความจำใหม่ โปรแกรมย่อยใช้ทำงาน จึงไม่มีผลต่อตัวพารามิเตอร์ที่เรียกใช้
-

การส่งค่าพารามิเตอร์ (Parameter Passing)

-การส่งโดยค่า Pass by Value

```
#include <stdio.h>
void func(int x);
main()
{
    int a=5;
    func(a);
    printf("%d\n",a);
    return 0;
}

void func(int x)
{
    x=x+3;
    return;
}
```


การส่งค่าพารามิเตอร์ (Parameter Passing)

-การส่งโดยที่อยู่ของตัวแปร Pass by Reference

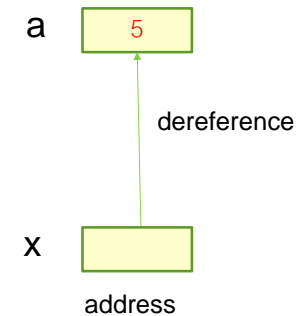
- เป็นการผ่านค่าที่อยู่ของตัวแปรในโปรแกรมหลักไปยังโปรแกรมย่อย
 - เมื่อโปรแกรมย่อยทำงานจึงทำให้ค่าในโปรแกรมหลักเปลี่ยนแปลง
-

การส่งค่าพารามิเตอร์ (Parameter Passing)

-การส่งโดยที่อยู่ของตัวแปร Pass by Reference

```
#include <stdio.h>
void func(int *x);
main()
{
    int a=5;
    func(&a);
    printf("%d\n",a);
    return 0;
}

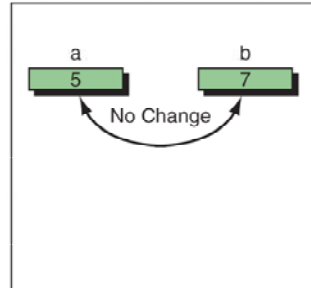
void func(int *x)
{
    *x=*x+3;
    return;
}
```


การส่งค่าพารามิเตอร์ (Parameter Passing)

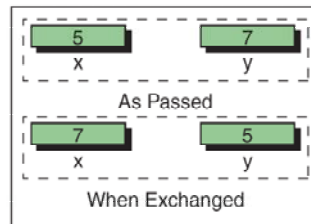
```
// Function Declarations
void exchange (int x, int y);

int main (void)
{
    int a = 5;
    int b = 7;
    exchange (a, b);
    printf("%d %d\n", a, b);
    return 0;
} // main
```



```
void exchange (int x, int y)
{
    int temp;

    temp = x;
    x = y;
    y = temp;
    return;
} // exchange
```

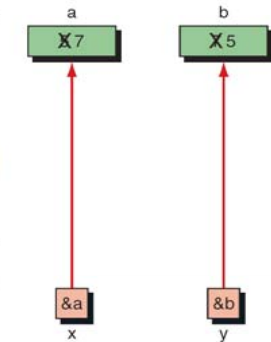

การส่งค่าพารามิเตอร์ (Parameter Passing)

```
// Function Declaration
void exchange (int*, int*);

int main (void)
{
    int a = 5;
    int b = 7;

    exchange (&a, &b);
    printf("%d %d\n", a, b);
    return 0;
} // main
```



```
void exchange (int* px, int* py)
{
    int temp;

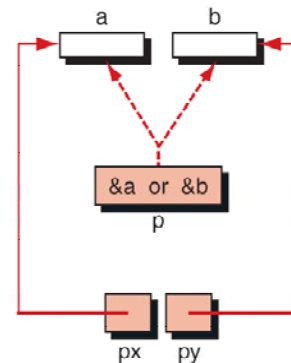
    temp = *px;
    *px = *py;
    *py = temp;
    return;
} // exchange
```

การส่งค่าพารามิเตอร์ (Parameter Passing)

```
// Prototype Declarations
int* smaller (int* p1, int* p2);

int main (void)
{
    ...
    int a;
    int b;
    int* p;
    ...
    scanf ( "%d %d", &a, &b );
    p = smaller (&a, &b);
    ...
}
```

```
int* smaller (int* px, int* py)
{
    return (*px < *py ? px : py);
} // smaller
```


สรุปการเรียกใช้งานฟังก์ชัน

- ฟังก์ชันที่ไม่มีการส่งค่ากลับ สามารถเรียกชื่อฟังก์ชันได้เลย
- โดยต้องให้อาภิวนต์ให้ถูกต้อง

เช่น `my_print()`, `my_print('a',5);`

```
void my_print()
{
    printf("Hello world");
}
```

```
void my_print(char ch, int x)
{
    while (x > 0)
    {
        printf("%c", ch);
        x--;
    }
}
```

สรุปการเรียกใช้งานฟังก์ชัน

- ฟังก์ชันที่มีการส่งค่ากลับ ให้มองเสมือนว่าเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีชนิดเดียวกับชนิดของข้อมูลที่ส่งค่ากลับ วิธีเรียกใช้งาน
 - เอาตัวแปรมารับค่า เช่น `ch = my_print(5);`
 - ใช้เป็นส่วนหนึ่งในนิพจน์ เช่น `printf("%d", my_function());`
 - ใช้เป็นอาร์กิวเมนต์ของฟังก์ชันอื่น เช่น มีฟังก์ชัน `int add(int a, int b);`
`int x = add(add(1,2),4);`
 คำนวน add(1,2) ก่อน แล้วผลลัพธ์ที่ได้ ให้เป็นอาร์กิวเมนต์ของ add(... ,4)

โจทย์ตัวอย่าง

- จงเขียนโปรโตไทป์ให้ฟังก์ชันชื่อ `script` ที่มีพารามิเตอร์ 3 ตัว
- จำนวนช่องว่างที่ต้องการให้แสดงเมื่อเริ่มบรรทัด
 - ตัวอักษรที่ต้องการให้แสดงหลังจากช่องว่างในพารามิเตอร์แรก
 - จำนวนครั้งที่ต้องการให้แสดงตัวอักษรในพารามิเตอร์ที่ 2 โดยฟังก์ชัน `script` ไม่มีการส่งค่ากลับ
- ```
void script(int space, char c, int time);
```

## โจทย์ตัวอย่าง

เขียนรายละเอียดการทำงานของฟังก์ชัน

`script` ในข้อที่แล้ว ฟังก์ชัน `script` มีพารามิเตอร์ 3 ตัว

- 1 จำนวนช่องว่างที่ต้องการให้แสดงเมื่อเริ่มบรรทัด
- 2 ตัวอักษรที่ต้องการให้แสดงหลังจากช่องว่างในพารามิเตอร์แรก
- 3 จำนวนครั้งที่ต้องการให้แสดงตัวอักษรในพารามิเตอร์ที่ 2

โดยฟังก์ชัน `script` ไม่มีการส่งค่ากลับ

```
void script(int space, char c, int time)
```

```
{
 int i;
 for(i=0; i< space; i++)
 printf(" ");
 for(i=0; i< time; i++)
 printf("%c", c);
}
```

ตัวอย่าง

เขียนโปรแกรมสำหรับหาค่าศักย์ไฟฟ้าซึ่งมีสมการดังนี้

$$V = I \cdot R$$

V คือ ค่าศักย์ไฟฟ้า, I คือ ค่ากระแสไฟฟ้า ส่วน R คือ ค่าความต้านทาน และทั้งสามค่านี้เป็นจำนวนจริง โดยกำหนดให้ส่วนที่คำนวณ

ค่า V อยู่ในฟังก์ชัน `get_volt`

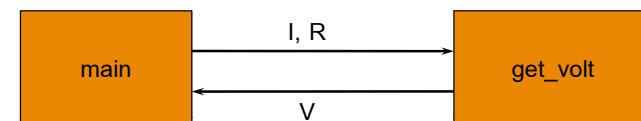
ค่า I และ R รับจากผู้ใช้

ส่วนที่แสดงผลลัพธ์ของค่า V ให้อยู่ในฟังก์ชัน `main`

```
#include <stdio.h>

float get_volt(float I, float R);
int main()
{
 float i, r, v;
 printf("Enter I : ");
 scanf("%f", &i);
 printf("Enter R : ");
 scanf("%f", &r);
 v = get_volt(i, r);
 printf("Volt = %f \n", v);
 return 0;
}

float get_volt(float I, float R)
{
 float V = I * R;
 return V;
}
```


ตัวอย่าง

เขียนโปรแกรมสำหรับหาค่า $F(x)$ ซึ่งมีสมการดังนี้

$$F(x) = x^2 + 2x + 1 \quad \text{ถ้า } x \text{ มีค่าไม่ต่ำกว่า } 0$$

$$= 0 \quad \text{ถ้า } x \text{ มีค่าต่ำกว่า } 0$$

กำหนดให้ส่วนที่ใช้ในการคำนวณค่า $F(x)$ อยู่ใน

ฟังก์ชัน `get_fx`

ค่า x รับจากผู้ใช้ แสดงผลลัพธ์ของค่า $F(x)$ อยู่ใน

ฟังก์ชัน `main` (x และ $F(x)$ เป็นจำนวนเต็ม)

```
#include <stdio.h>

int get_fx(int a);

int main()
{
 int x, fx;
 printf("Enter x : ");
 scanf("%d", &x);
 fx = get_fx(x);
 printf("F(%d) = %d \n", x, fx);
 return 0;
}

int get_fx(int a)
{
 if(a >= 0)
 return (a*a) + (2*a) + 1;
 else
 return 0;
}
```


57

ฟังก์ชันแบบเรียกตัวเอง (recursive function)

- ฟังก์ชันแบบเรียกตัวเองคือ ฟังก์ชันที่มีการเรียกตัวเองโดยให้พารามิเตอร์ที่แตกต่างกันออกไปเช่น การหา Factorial หรือการหา Fibonacci

ข้อควรระวัง :

ฟังก์ชันแบบเรียกตัวเอง จำเป็นจะต้องมี if statement เพื่อใช้ในการตัดสินใจว่าฟังก์ชันจะเรียกตัวเองต่อไป หรือ หยุดเพื่อส่งค่ากลับ

```
#include <stdio.h>
int factorial(int x);
int main()
{
 int y = factorial(3);
 printf("3! = %d", y);
 return 0;
}

int factorial(int x)
{
 if(x <= 1)
 return 1;
 else
 return x * factorial(x-1);
}
```

58

ตัวอย่าง

- จงเขียนฟังก์ชันสำหรับหาค่า $F(x)$ ซึ่งมีสมการดังนี้

$$F(x) = 0 \quad \text{ถ้า } x \text{ เท่ากับ } 0$$

$$= 1 \quad \text{ถ้า } x \text{ เท่ากับ } 1$$

$$= F(x-1) + F(x-2) \quad \text{ถ้า } x \text{ มากกว่า } 1$$

- กำหนดให้ x และ $F(x)$ เป็นจำนวนเต็ม และให้ตั้งชื่อฟังก์ชันว่า `fib` (อนุกรม Fibonacci)

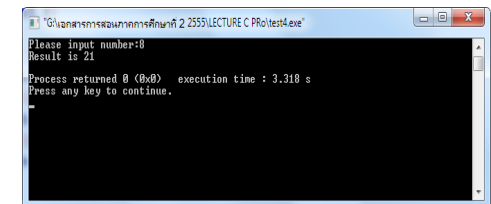
- Fibonacci numbers: 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 89 144 233 ...

59

ฟังก์ชันแบบเรียกตัวเอง (recursive function)

```
#include <stdio.h>
int fib(int x);
int main()
{
 int n, result=0;
 printf("Please input number:");
 scanf("%d", &n);
 result=fib(n);
 printf("Result is %d\n", result);
 return 0;
}

int fib(int x)
{
 if(x == 0)
 return 0;
 else if(x == 1)
 return 1;
 else if(x > 1)
 return fib(x-1) + fib(x-2);
}
```


60

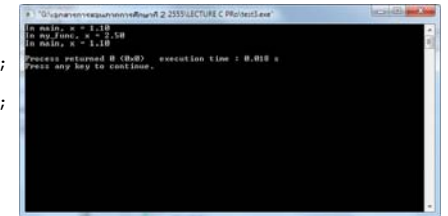
ขอบเขตของตัวแปรในเรื่องของฟังก์ชัน

- เมื่อมีการเรียกใช้งานฟังก์ชันจะมีการจองพื้นที่หน่วยความจำสำหรับตัวแปรที่ต้องใช้ภายในฟังก์ชันนั้น
- เมื่อสิ้นสุดการทำงานของฟังก์ชันก็จะมีการคืนพื้นที่หน่วยความจำส่วนนั้นกลับสู่ระบบ การใช้งานตัวแปรแต่ละตัวจะมีขอบเขตของการใช้งานขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่ประกาศตัวแปรนั้น
  - ตัวแปรภายใน (local variable) – ตัวแปรที่ประกาศในบล็อก (ภายในเครื่องหมาย { }) ของฟังก์ชันใดๆ จะรู้จักเฉพาะในฟังก์ชันนั้นๆ
  - ตัวแปรภายนอก (global variable) – ตัวแปรที่ประกาศนอกฟังก์ชันใดๆ (รวมถึงฟังก์ชัน main) จะรู้จักในทุกฟังก์ชันที่เขียนถัดจากการประกาศตัวแปร

81

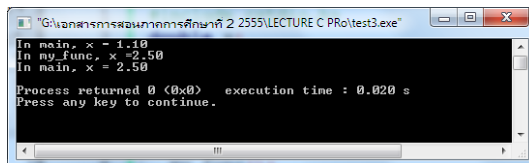
ขอบเขตของตัวแปรภายในฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
void my_func();
int main()
{
 double x = 1.1;
 printf("In main, x = %.2f \n",x);
 my_func();
 printf("In main, x = %.2f \n",x);
 return 0;
}
void my_func()
{
 double x;
 x = 2.5;
 printf("In my_func, x = %.2f \n",x);
}
```


ขอบเขตของตัวแปรภายนอกฟังก์ชัน

```
#include <stdio.h>
double x;
void my_func();
int main()
{
 x = 1.1;
 printf("In main, x = %.2f \n",x);
 my_func();
 printf("In main, x = %.2f \n",x);
 return 0;
}
void my_func()
{
 x = 2.5;
 printf("In my_func, x = %.2f \n",x);
}
```


83

สรุปขอบเขตของตัวแปร

```
#define MAX 950
void one(int anarg,
 double second)
{
 int onelocal;
 ...
}
#define LIMIT 200
int fun_two(int one, char anarg)
{
 int localvar;
 ...
}

int main(void)
{
 int localvar;
 ...
}
```

ตัวแปร	รู้จักใน one	รู้จักใน fun_two	รู้จักใน main
MAX	✓	✓	✓
anarg(int)	✓	✗	✗
second	✓	✗	✗
onelocal	✓	✗	✗
LIMIT	✗	✓	✓
one (parameter)	✗	✓	✗
anarg(char)	✗	✓	✗
localvar(fun_two)	✗	✓	✗
localvar(main)	✗	✗	✓

ฟังก์ชัน	รู้จักใน one	รู้จักใน fun_two	รู้จักใน main
one (function)	✓	✗	✓
fun_two	✗	✓	✓

84